

Transformatieve overeenkomsten en read-and-publish-deals:

Informatie voor wetenschappelijke bibliotheken

NAVIGATIE VAN DE BEWEGING NAAR OPEN ACCESS

Wetenschappelijk publiceren is in ontwikkeling, en bibliotheken spelen een cruciale rol in het vormgeven van de toekomst. Transformatieve en read-and-publish-overeenkomsten helpen bij de overgang naar open access. Deze overeenkomsten herbestemmen bestaande budgetten om zowel open-access-publicaties als traditionele toegang te financieren, wat een evenwichtige benadering van wetenschappelijke communicatie waarborgt.

WAT ZIJN TRANSFORMATIEVE OVEREENKOMSTEN?

Transformatieve overeenkomsten verschuiven de uitgaven van bibliotheken van abonnementsmodellen naar open-access-publicaties. Hiermee kunnen organisaties open access voor hun auteurs ondersteunen en tegelijkertijd toegang blijven bieden tot betaalde abonnementscontent.

Transformatieve overeenkomsten bieden:

- Een vloeiende transitie van traditionele betaalmuren naar open access.
- Budgettaire flexibiliteit — de financiële impact hangt af van de publicatie-output, uitgeversaanpak en structuur van de overeenkomst.
- Verhoogde zichtbaarheid en toegankelijkheid van institutioneel onderzoek.

HOE READ-AND-PUBLISH-DEALS WERKEN

Deze overeenkomsten bundelen abonnementskosten met de kosten voor open-access-publicatie, wat een meer geïntegreerde en vereenvoudigde aanpak van wetenschappelijk publiceren mogelijk maakt.

Voordelen zijn onder meer:

- Behoud van toegang tot abonnementen en tegelijkertijd vergroting van zichtbaarheid via open access.
- Elimineert individuele artikelverwerkingskosten (Article Processing Charges, APC's) voor aangesloten onderzoekers.
- Ondersteunt een geleidelijke overgang naar volledige open access.

OVERWEGINGEN VOOR BIBLIOTHEKEN

Hoewel transformatieve overeenkomsten aanzienlijke voordelen bieden, vereisen ze zorgvuldige onderhandelingen om te zorgen voor:

- Reële waarde en kostenbeheersing.
- Afstemming van uitgevers op open-access-transitiedoelstellingen.
- Duurzame prijsmodellen die geschikt zijn voor onderzoeksintensieve instellingen.

VEELVOORKOMENDE OPEN-ACCESS-MODELLEN

Wetenschappelijke instellingen hebben te maken met verschillende read-and-publish-modellen, elk met unieke kenmerken:

- 1 **Transactionele open-access-modellen:** Bij deze overeenkomsten wordt een vergoeding per gepubliceerd artikel in rekening gebracht. De kostenlast ligt dus bij de onderzoeker. Hoewel dit model schaalbaar is, roept het vragen op over de betaalbaarheid voor organisaties met een hoge output en de gelijkheid tussen disciplines.
- 2 **Hybride read-and-publish-uitgaven:** Hierbij worden abonnements- en open-access-kosten in één contract gecombineerd. Hoewel dit het financieel beheer vereenvoudigt, vereisen de complexiteit van onderhandelingen en mogelijke kostenstijgingen zorgvuldige evaluatie.

VEELVOORKOMENDE OPEN-ACCESS-MODELLEN

- 3 **Diamond- of alternatieve financieringsmodellen:** Deze overeenkomsten zijn afhankelijk van externe financieringsbronnen om de publicatiekosten te dekken zonder APC's in rekening te brengen. Ze bevorderen de financiële duurzaamheid maar kunnen beperkt zijn in omvang en onderhevig zijn aan financieringsbeperkingen.
- 4 **Subscribe-to-open:** Een coöperatieve aanpak waarbij bibliotheken abonnementsgeld betalen maar de content, als er voldoende instellingen deelnemen, open access wordt gemaakt. Dit model bevordert collectieve financiering, maar vereist een kritische massa aan toezeggingen om te slagen.
- 5 **Offsetting-overeenkomsten:** Deze deals passen abonnementskosten aan op basis van open-access-publicatieactiviteiten van een instelling, met als doel de kosten uiteindelijk in evenwicht te brengen. Ze helpen bij de overgang naar open access en behouden budgetvoorspelbaarheid, maar kunnen complex zijn om effectief te implementeren.

DE INVLOED OP WETENSCHAPPELIJKE COMMUNICATIE

Read-and-publish-overeenkomsten verbeteren zichtbaarheid van onderzoek, financieel beheer en administratieve efficiëntie. Ze geven echter ook aanleiding tot vragen over kostenstijgingen en concurrentie op de markt.

Om effectief door dit landschap te navigeren, moeten bibliotheken:

- Overeenkomsten evalueren op duurzaamheid van de langetermijncosten.
- Beoordelen hoe modellen aansluiten bij de institutionele publicatie-output.
- Zorgen dat contracten zowel open-access-doelen als financiële stabiliteit ondersteunen.

VEREENVOUDIG HET BEHEER VAN ABONNEMENTS-CONTENT IN READ-AND-PUBLISH-OVEREENKOMSTEN.

Ontdek hoe wij bibliotheken ondersteunen bij het navigeren van de overgang naar open access.

Contact